

ROLNICZY. HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Dnia 17 Listopada 1881 roku.

N° 46

5 (17) Listopada 1881 r.

Trzeci międzynarodowy targ we Lwowie na płody rolnicze i mączne.

— Sprawy bieżące. —

(Dalszy ciąg. — Patrz Nr. 44).

Lwów dnia 11 października 1881 r.

Z kolei, nim przystąpimy do samego przebiegu targu, musimy się wprzód jeszcze zastanowić pokrótce nad stanem tegorocznych urodzajów tak w Galicyi, jak i w sąsiednich jej państwach, bo dopiero to wiedząc, można się oprzeć na jakiejś podstawie w zdaniu tej lub owej ceny za swoje produkta rolnicze. Bez tej zaś wiadomości wszelkie transakcje przy sprzedaży produktów rolniczych są na niczem oparte i jako w takich jedna ze stron umawiających się może nawet pomimo swój woli drugą oszukać. Zwykle jednak kupcy zbożowi znają doskonale ogólne choć położenie Europy pod względem stanu zbiorów, ale gospodarzom często zbywa na tych wiadomościach, a stąd często też wyzyskiwani są przez kupców.

Co się tycze tutejszego towarzystwa rolniczego, musimy pochwalić jego troskliwość w tej mierze. Podczas targu, tak samo jak i w 2-ach latach poprzednich w chwili rozpoczęcia tego międzynarodowego targu, starało się upowszechnić między gospodarzami zbiorów sprawozdań o zbiorach tak w Galicyi jak i w sąsiadujących z nią ziemiach. Z tych to wykazów będziemy i my użytkowali, ponieważ cdznaczają się dokładnością.

Otoż według wykazów przedstawiających wypadki tegorocznych zbiorów w rozmaitych europejskich państwach, stosunkowo najpomyślniejszymi są sprzety płodów rolniczych w Austrii przedlitawskiej, to jest bez krajów węgierskich uważanej. Porównując teraz te wykazy zbiorów w pojedynczych prowincjach przedlitawskiej Austrii, zobaczymy, że właśnie w tym roku Galicya cieszy się najlepszym żniwem, i to nie tylko pod względem ilości, ale i jakości, co jest rzeczą bardzo ważną i pożądaną, ponieważ przez to prowincye srodze zbiedzone doznaną choć chwilowego ulżenia w swych finansowych trudnościach.

Przejrzyjmy przeto ten stan zbiorów naprzód w Galicyi podzielonej Sanem na dwie połowy, jako to:

a. W Galicyi wschodniej:

Rzepak. Produkcya jego w tym roku nie powiodła się z powodu zimnej i mokrej pory na wiosnę długo trwającej, bo aż prawie do połowy maja, a potem deszczów zaczętych w czerwcu aż do połowy lipca ciągnących, a to tém więcej, że i zima, lubo nie ciężka, była niesprzyjającą tej roślinie. Z tego to powodu plon rzepaku, pomimo, że obszar nim uprawy był o przeszło 2,000 hektarów większy niż w roku ubiegłym, jest jeszcze mniejszy niż przeszłego roku, lubo wtedy był uważany za połowę tylko średniego zbioru. Plon przeciętny z hektaru wynosi 617 kilo., kiedy w roku zeszłym wynosił w przecięciu 860 kilo. Plon tegoroczny tak mały głównie stąd pochodzi, że rzepak niewszędzie dobrze

przezimował, później zaś jeszcze w dodatku przyczyniły się częściowo do nieurodzaju szkody znaczne wyrządzone przez chrząszczyki

Pszenicę rachują, że Galicya w tym roku wyprodukowała hektolitrowo około 3,150,000, i na jakość skarg nie ma. Plon z hektaru (1 morg 236 pręt.) wynosi 13 hektolitrowo (= 10 korcy 5 garn). Spodziewano się jeszcze większego sprzętu, i na kopy też jest dużo, ale kiedy skutkiem słońca w drugiej połowie czerwca i na początku lipca, dużo pszenicy wyległo, przez to i omłot się zmniejszył, chociaż i tak jest on już pomysłny.

Żyto, pomimo iż słońca wiele go powaliły, wydało sprzęt dobry, znacznie lepszy niż w ostatnich latach. Produkcya żyta przeszłoroczna wynosiła w Galicyi przeszło półczwarta miliona hektolitrowo, w roku zaś bieżącym przeszło pięć milionów, co już stanowi kolosalną różnicę na korzyść roku obecnego, i na tutejszej ludności wiejskiej przyczyni się dużo do napędzenia z zagranicy grosza, tak potrzebnego, aby podołać wszystkim wymaganiom dodatkowym i potrzebom własnym.

Jęczmienia za to w ogóle biorąc, zbiór jest średni i gorszy od przeszłorocznego, ponieważ z przestrzeni o 14,000 hektarów większej niż poprzednio, zebrano mniej o 700,000 hektolitrowo. Są jednak i takie pojedyncze miejscowości, gdzie zbiory tego zboża wyjątkowo nic do życzenia nie zostawiają.

Owies obrodził dobrze, tak, że plon jego z hektara wynosi 21½ hektolitrowo.

Hreczka średnio obrodziła, wydając w przecięciu 11 hektolitrowo z hektara.

Groch i bób wydały również plon dobry, lubo pod względem jakości nieco gorszy niż w roku przeszłym. Plon rachują około 12 hektolitrowo z hektara.

O zbiorach kukurydzy stanowiącej bardzo ważny produkt dla Galicyi wschodniej, wszystkie dotychczasowe doniesienia brzmią pomyślnie.

O kartoflach niemożna w tej chwili jeszcze nic stanowczego powiedzieć, jakkolwiek były już doniesienia z kilku miejsc, które oznaczały plon z hektara na 100 hektolitrowo (co by wypadło z morga 300-prętowego około 50 korcy). Za mało jest jednak doniesień, aby stanowczo coś już powiedzieć można było, chociaż wolno jest spodziewać się zbioru dobrego kartofli, a niemożna nie powiedzieć jeszcze, czy się będą dobrze konserwowały. Podczas kopiania ich, zimno i deszcze niedobrze wpłynąć mogły na ich trwałość, tém więcej, że już mieliśmy cały dzień śnieg, a potem w nocy był przymrozek 4-stopniowy.

b. W Galicyi zachodniej:

Nadzieje, jakie sobie robiono w tym roku co do sprzętów po największej części spełniły się tak tutaj, jak i w pogranicznych powiatach Królestwa Pols. Po kilkoletnich złych lub miernych urodzajach, rolnicy zarówno więksi jak i mniejsi doczekali się przecię tego, że praca ich dobrze się wynagrodziła i dała im możność stawienia czoła niejednemu ciężkiemu potrzebie.

Rzepak znacznie lepszy wydał plon w zachodniej niż we wschodniej Galicyi, gdyż zbiór jego wynosi 700 i 800 kilo., i to na morg, a nie na hektar, były zaś miejscowości, że osiągnął 1,000 kilo. z morga, co już piękny urodzaj stanowi.

Zbiór pszenicy pod każdym względem zadawalający, gdyż przy odpowiedniej ilości ziarno jest jeszcze doborowej jakości, wające 80 do 82 kilo. hektolitrowo (= 25 garncy, kilo zaś = prawie

2½ funtom polskim) i przyjmują przychód z morga na 8 do 9 cetr. metr. (= 100 kilo).

Zasiewy letnie przyniosły mniejszy rezultat niż ozimina, gdyż pora siewów i wegetacji nie była dla nich należąca przyjazną. Najgorzej dopisał jęczmień, a jeszcze prytém późniejszy popsul się w skutek deszczów.

Wczesny owies dał się szczęśliwie sprzątnąć za pogody, lecz ten, który podczas dłuższych deszczów leżał porznięty, bardzo ucierpiał, a nawet miejscami zgnął tak, że do przechowywania nie jest przydatny. Tak samo i jara pszenica, której tu więcej uprawiają niż w Król. Pols., ucierpiała mocno i nawet częściowo porosła przez ciągłe deszcze.

O kartoflach jeszcze niemożna wiele powiedzieć, są piękne, lecz ostatnia w tém decyzja zależy dopiero od tego, jaka pora będzie podczas ich kopania.

Pierwszy pokos siana mniej dobrze wypadł i ucierpiał wiele z powodu złej pory podczas koszenia, za to nadzieje są najpewniejsze na potraw, który jeżeli się zdoła pomyślnie sprzątnąć, to jest pogodnie, wyrówna brak siana z pierwszego pokosu.

Nasiona koniczyny bardzo mało w tym roku w całej Galicyi będzie, gdyż pora tworzenia się jego była bardzo niekorzystną. Z tego to powodu kto będzie miał tego nasienia na sprzedaż, otrzyma zyskowne ceny.

Powiemy jeszcze w krótkości o urodzajach w sąsiednich dla Galicyi naszych prowincjach i obcych krajach, ponieważ gospodarz każdy powinien mieć pewne choć ogólne wyobrażenie o urodzajach w świecie, ażeby wiedział jak stosownie do tych danych ma swoje produkta sprzedawać, i które z nich ma zaraz, a które zaś później dopiero puszczać w handel w nadziei podniesienia się ceny. Bez wiadomości tych danych nietylko ze strony kupca, ale i producenta, handel zbożowy byłby ślepą babką, to jest nie byłby oparty na jakiejś pewnej podstawie, lecz zależny niewiadomo już od jakich przypadków. I tak:

Na Bukowinie wynik zbiorów tegorocznych w ogóle pomyślny. Pszenica co do gatunku ziarna tak jest piękna, jak tylko sobie życzyć można.

Zyto, owies i kukurydza będąca tu ważnym płodem rolniczym obrodziły dobrze, ale za to jęczmień ucierpiał w wielkiej mierze, wyjada płonu mało i w złym gatunku.

Co jest jednak ważnym, to że w połowie Rumunii (na Mulanach) pokazało się, że ocenienie pszenicy zbioru na 100, jak to podano ze Sprawozdania Targu zbożowego wiedeńskiego, jest bardzo przesadzonym, tak, że tę liczbę należy zniżyć przynajmniej o 30%, a to z tego powodu, że wydatek ziarna okazał się bardzo skąpy. Niedosć na tém, gdyż jeszcze i pod względem gatunku tegoroczna tutejsza pszenica jest o wiele gorszą od przeszłorocznej. Najwięcej jest pszenicy poległej, od słoty szernaliej i chudej. Toż samo i o jęczmieniu wiadomości są złe bardzo. Jest go wprawdzie dużo na ziarno, ale za to takiego jakiego do browarów potrzeba, jest bardzo mało, gdyż w ogóle od słoty wiele ucierpiał.

Jęczmień nie obrodził się też tego roku zupełnie w Bessarabii, a na pszenicę ogólne uskarżania się, że źle sypie ziarno.

Rumunia, Bukowina i Bessarabia w handlu zboża zawsze tworzą wielką konkurencję naszemu ziarnu, szczególnie w czarnomorskich portach i na targach angielskich.

Podług sprawozdań międzynarodowego targu w Wiedniu, przedstawia się rezultat tegoroczny zniwa w Europie w następujących cyfrach (jeżeli się przyjmie liczbę 100 jako przecięcie średniego urodzaju):

	Pszenica	Zyto	Jęczm.	Owies
Prussy	85	87	100	100
Saksonia	100	100	100	100
Bawaryja górna i dolna	120	100	90	80
„ Frankonia i Szwabia	100	110	105	98
„ Palatynat i Wetterau	78	83	78	68
Baden	80	75	80	80
Wirtemberg	95	100	100	90
Meklemburg	72	93	100	90
Szwajcarya	83	70	—	95
Dania	75	87	80	85
Szwecya i Norwegia	85	78	83	93

	Pszenica	Zyto	Jęczm.	Owies
Austria (Przedlitawia)	107	108	100	106
Węgry	90	100	84	85
Włochy górne	70	—	—	75
„ środkowe	90	—	—	—
„ południowe	70	—	55	35
Francya	85	—	—	—
Hollandya	100	100	100	100
W. Brytania i Irlandya	90	—	110	80
Estonia	98	112	118	123
Kurlandya	78	50	78	78
Rossya północna	—	100	110	110
Podole	95	95	110	105
Rossya środkowa	120	120	115	115
„ południowa	90	120	125	120
Bessarabia	80	105	80	100
Wołoszczyzna	60	60	60	60
Mołdawia	100	105	90	90
Serbia	78	78	53	30

Widzimy przeto, że urodzaj najlepszy sprzyjał w ogóle tak w Rossyi jak i w Austrii. Zobaczymy jeszcze Amerykę, która tak wielki wpływ wywiera w zaopatrzeniu zbożem europejskich targowisk, czyniąc prytém silną konkurencję naszemu zbożom.

Otoż w Ameryce zebrano pszenicy 400 milionów buszli (w roku zaś 1880 było 480 milionów), a kukurydzy 1400 milionów, której w roku zeszłym było 1536 milionów buszli, co stanowi dużą różnicę.

Nadzieje, że obecny międzynarodowy targ powiedzie się, były wielkie i uzasadnione z tej przyczyny, że obecnie za granicą jest większe żądanie pszenicy, której tego roku Ameryka nie może w potrzebnej dla zachodnich krajów ilości dostarczyć, a w Galicyi i w sąsiednich naszych prowincjach dobry jest urodzaj tego samego ziarna. Prytém też na tegorocznym międzynarodowym targu w Wiedniu pszenica galicyjska zwróciła na siebie uwagę kupców, swoją wyborową jakością. (D. c. n.)

Nieco o ulepszaniu zwierząt rolniczych.

(Dalszy ciąg. — Patrz Nr. 45).

Przez hodowlę stajenną i płynące z niej karmienie zwierząt z ręki i karmą sztuczną powstały nieprzewidzianie rozmaite i specjalne rasy zwierząt rolniczych, niezależne od klimatu i przywiązane do wyższej kultury. Taka tylko hodowla ryb mogła wytworzyć karpiki złote (złote rybki) i inne sztuczne rasy ryb; wytworzone przez Chińczyków i Japończyków są rassami ozdobnymi, zbytkowymi. Z tego nie wynika, żeby ta sama hodowla nie mogła dostarczyć rass nowych, użyteczniejszych od dzikich, która dostarczyła zabawnych.

Pierwszorzedni badacze przyrody z czasów, kiedy posilanie zwierząt karmą sztuczną należało do wyjątków, nie mogli przypuszczać i domyślać się, że hodowla stajenna, karmienie z ręki i sztuczne, zamiast przyniesienia szkody i zepsucia zwierząt rolniczych, posłuży do ulepszenia ich i do powiększenia ich użyteczności. Twierdzenie, jakoby średniowieczne napady barbarzyńców na narody cywilizowane nie były miały miejsca, gdyby w one czasy upowszechnionem było karmienie zwierząt z ręki i karmą sztuczną, twierdzenie to nie jest przesadą. Barbarzyńców pchały do rozbojów niedostatek i trudność wyżywienia się w ich ojczyźnie przy ich stanie kultury. Wychodźcy tegocześni z krajów bardzo ludnych do mało zaludnionych, zamiast pustoszyć kulturę czyjąkolwiek, krzewią i powiększają ją każdym krokiem swego wychodźstwa. Środki powiększające społeczność ludzi są liczne i różnorodne. Jedne z nich są naukowe, drugie obyczajowe, niektóre należą do kultury. Związek między nimi jest ścisły. Jedne

wynikają z drugich, umysłowe ze zmysłowych. Gdzie nie ma zmysłowej możliwości do utrzymania się postępu społecznego, tam nie przyjmie on się przez żadne prawa i nauki obyczajowe. Stajenna hodowla i płynąca z niej sposoby karmienia zwierząt wydają się być środkami poziomymi i bardzo małego znaczenia w społecznym postępie rodzaju ludzkiego. W rzeczywistości przyczyniają się do niego potęgą nie.

§ 3. Gatunki zwierząt hodowanych w większym rozmiarze.

Zwierzęta hodowane w większym rozmiarze są trojaki. Jedne są lądowe, hodowane w ich krajach ojczystych i za ich obrębem. One są zwierzętami powszechnie rolniczymi. Drugie są lądowe, hodowane w większym rozmiarze tylko w krajach pierwszej czyli dzikiej ich ojczyzny. One są lądowymi zwierzętami rolniczymi niektórych tylko krajów, po większej części starego świata. Trzeci oddział zwierząt rolniczych stanowią ryby stawowe i pijawki lekarskie. One są wodnymi zwierzętami rolniczymi.

Zwierząt lądowych, powszechnie rolniczych jest 16 gatunków, mianowicie: z ssących gatunki: wół, koza, owca, świnia, królik, koń, osieł, pies i kot; z ptaków gatunki: kura, kaczka, gęś, indyk, perlica i gołąb; z owadów jedwabnik morwowy.

Bażant i pszczoła są zwierzętami półdzikimi, żyjącymi podobnie do pawia.

Do zwierząt rolniczych swęj dzikiej ojczyzny należą gatunki: bawół, ren czyli renifer, jak tybetański czyli mruk, alpaka (swojska rasa lamy), wielbłąd jedno i dwugarbowy, struś i niektóre jedwabniki.

Bawół jest upowszechniony w rolnictwie staręj cywilizacyi w Azji, Afryce, w Turcyi i krajach naddunajskich. Po za temi granicami nie został hodowany. On nie może mierzyć się w swęj użyteczności z bydlęm właściwem. Szpetny, mniej łagodny i posłuszny niż bydlę pospolite przedstawia on tylko dwie rasy: zoologiczne, mianowicie krótkorogą czyli więcję upowszechnioną, i długorogą czyli indyjską.

Ren wymaga karmy, darzącęj się tylko w jego ojczyźnie. Ta jego nieżerność czyni go pożytecznym tylko dla krajów zimnych. W innych warunkach nie może on mierzyć się z bydlęm, owcami ani końmi.

Mruk jest jakby wzorem doskonałego bydła. On daje te same pożytki co bydlę, a przewyższa je użytecznością swęj sześci i to ze swoich cieląt, tudzież doskonałością ogonowego włosienia swęgo. Prawdopodobnie przypadnie zasługa przyswojenia mruka rolnictwu europejskiemu, nie Francyi, która przedsięwzięcie to pięknę podjęte bez przyczyny opuściła, ale Rossyi, gdy ona się do ojczyzny mruka więcję zbliży i z nią wejdzie w liczne stosunki kupieckie.

Alpaka przynosi pożytki podobne do otrzymywanych od kóz i owiec, a przewyższa je wielkością.

Wielbłąd nie mogą się równać z końmi i bydlęm. One nadają się tam tylko, gdzie przez niski stopień kultury koniowi i bydłu nie można dać wygód należnych. Probowane w Ameryce południowej nie doznały wziętości.

Struś jest ptakiem, którego hodowla może się przyjąć we wszystkich klimatach łagodnych. Do wyżywienia jest łatwy, ciepłość chłodną znosi bez szkody i może być przez nią ulepszony. Karmę swą nagradza dobrze za życia piórami i jajami, a po śmierci mięsem swęjem.

Jedwabnik mają, dębowy i t. p. mają o tyle wielką przysięłość, o ile powszechną może być hodowla roślin im potrzebnych.

Stawowa hodowla ryb dochodzi do należnego jęj upowszechnienia i znaczenia. Gatunki niehodowane w stawach, ale mogące w nich żyć i mnożyć się, upowszechniają się. Pijawki lekarskie są zwierzętami podrzędnego znaczenia.

Większość zwierząt swojskich jest jadalna. Pokarmowemi są z jadalnych hodowane przeważnie dla ich mięsa i płodów pokarmowych. Koń, osieł i wielbłąd są jadalne, ale nie są pokarmowemi. One należą razem z psem i koniem do zwierząt technicznych, hodowanych wyłączenie lub przeważnie dla ich ruchliwości czyli siły i dla ich płodów technicznie przerabianych, a niejadalnych.

Czysto roboczemi są zwierzęta, których zarówno samce jak

i samice dla używania ich ruchów są utrzymywane. Takimi są konie, osły, psy i koty. Kot stanowi wyjątek między niemi. Jest on ochotnikiem, któremu się zostawia do jego woli łapanie i straszenie myszy i szczurów, kiedy mu się podoba. Większych zwierząt pokarmowych są tylko samce roboczemi. Samice wołu, rena, wielbłąda i alpaki są zwierzętami czysto pokarmowemi.

Wyłączenie odzieżkami i niezdatnymi do innych użytków są wszystkie jedwabniki.

Słonie indyjskie należą do zwierząt oswojanych, ale dzikich. Urodziny słońtka w Ameryce w menażeryi są obaleniem przesądu, że słoń nie mnoży się w niewoli. Trafne postępowanie Belgów w usiłowaniu rozmnożenia w Afryce słońtów indyjskich może słońtka uczynić zwierzęciem swojskiem i roboczem dla krajów gorących. (D. c. n.)

ROZMAITOŚCI.

Waga jaj kurzych. Jeden z hodowców drobiu w Ameryce podaje następnę cyfry, otrzymanę z wieloletnich spostrzeżeń, a dotyczącę średniej ilości jaj znoszonych w ciągu roku przez kury różnych rass, oraz średniej ich wagi. Jasne Brahmas dają na rok 130 jaj, których 7 idzie na funt, La fleche 130 po 7 na funt, hiszpańskie 140 po 7 na funt, ciemne Brahmas 120 po 8 na funt, kochinchińskie 125 po 8 na funt, Plymouth-Rocks 150 po 8 na funt, Hondaus 150 po 8 na funt, Leghorns 160 po 9 na funt, hmburskie 150 po 9 na funt, polskie 129 po 9 na funt, Bantams 93 po 16 na funt. Tym sposobem najwięcję jaj, bo 20 funtów rocznie znoszą kury rasy hiszpańskiej, najmniej, bo tylko 6 funtów kury rasy Bantams.

Sprawozdania tygodniowe.

Gdańsk dnia 12 listopada 1881 r.

Powietrze mieliśmy w tym tygodniu zmienne, przeważnie łagodne, śnieg zginał, żegluga na Wiśle trwa jeszcze i jest nadzieja, że wszelkie transporty zbożowe przed zamarnięciem Wisły tutaj nadejdą. W Ameryce ceny pszenicy spadły z 1 dol. 43 $\frac{1}{2}$ cent. na 1 dol. 41 $\frac{1}{2}$ c., pszenicy na styczeń z 1 dol. 50 c. na 1 dol. 47 $\frac{1}{4}$ cent. za buszel. Mąka straciła 50 cent. z 5 dol. 75 c. na 5 dol. 25 cent. Zapasy kontrolowane (visible supply) są niezmiennie i wynoszą obecnie 21,200,000 buszli. Wywóz w tym tygodniu wynosił: do Anglii 112,000 kwr., w ubiegłym tygodniu 82,000 kw., do kontynentu 30,000 kw., w ubiegłym tygodniu 25,000 kw., z Kalifornii do Anglii 125,000 kw., w ubiegłym [tyg. 100,000 kw. Na targach angielskich dowozy były obfite, chęć kupna nie wielka; 10 b. m. było niesprzedanych 7 ładunków okrętowych ze zbożem. W Londynie obrot był nieznacznę, ceny udzielane dość stałe, ale mąka straciła $\frac{1}{2}$ szyl., w środę usposobienie się pogorszyło, dowozy były znaczne: 115,745 kwr., w zeszłym tygodniu 30,303 kwr. Liwerpol notował we wtorek 1 penny niżej. Hull za zagraniczną pszenicę płaćcił stałe. Leith 1 szyl. tanięj za pszenicę i mąkę. Na targach francuskich stałe usposobienie się utrzymuje, w Paryżu jest polepszenie. W Belgii tendencja jest licha, toż samo w Hollandyi. W prowincjach nadreńskich ceny cokolwiek spadły. Niemcy południowe notują stałe, Austro-Węgry słaćbięj, Berlin niezmiennie.

Dowozy zboża na naszym targu w tym tygodniu były niewielkie w skutek złych dróg w Rossyi i Król. Pols., które odstawę do kolei zrobiły niemożliwą. Pokup na naszym targu był niezły, sprzedano 2400 ton. Kupujący bowiem nabywali do skompletowania dawniejszych zakupów, które obecnie zostają ekspertowane, bo wkrótce z nadejściem mrozów w eksport na pewien czas ustanie.

Placono w końcu za 1000 kg.

	fun. w. hol.	mr.	czyli kop. za pud
Pszeniczy jaréj	127—136	211—220	157—164
" czerwono-pstéj	127	211—215	157—160
" czerwono-pośledniéj	111—124	195—196	145—146
" pstréj i jasno kolorowéj	123—128	212—220	158—164
" wysoko-pstréj i szklist.	128—131	222—230	165—171
" ruskiéj czerwónéj	119—127	188—210	140—156
" ciemno-szklistéj	127	212	168
" i szklistéj	126—130	208—217	155—162
Żyta krajowego	118—124	173—178½	129—133
" polskiego	115—126	155½—172½	116—123
" ruskiego	119—124	159—168	118—125
Jęczmienia wielkiego	107—115	145—153	108—114
" złotego	115	145	108
Grochu średniego krajowego		156—160	110—119
" " polskiego		145	108
Owsa krajowego		133—138	99—103
" ruskiego		135—138	101—103
Wąki krajowéj wadliwéj		123	42
Siemienia lnianego polskiego		220	164
Rzepak		255	190
Rzepiku latowego		208—225	155—168

Otręby pszenne za ctn mrk. 510—520.
 " żytnie za ctn. mrk. 535.
 Za 10,000 litr. okowity placono mr. 45,50—46,50.
 Banknoty rossyjskie rs. 100 mr. 219,20. Berlin mr. 216,20.
 Do dnia 11 b. m. przywieziono do téj pory do téj pory
 przez Toruń w b. r. w z. r.
 pszenicy 445 ton 25,945 ton 36,499 ton
 żyta 128 ton 8849 ton 12,102 ton
 grochu — ton 239 ton 3636 ton
 jęczmienia — ton 260 ton 193 ton
 rzepaku — ton 2071 ton 2791 ton

Aleksander Makowski et Comp.

Bank kredytowy Domirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Toruniu.

Toruń dnia 12 listopada 1881 r.

W ubiegłym tygodniu mieliśmy ciepłe wilgotne powietrze, kilka razy padał deszcz, skutkiem czego powstała nie mała słota. Zmiana powietrza dla rolników bardzo była pożądana, a żegluga wszędzie, nawet przy rossyjskich portach nadbałtyckich znowu jest otwarta.

W handlu zbożowym panowała w ubiegłym tygodniu wielka cisza. Wszędzie prawie konsumenci ze względu na wielkie zapasy, jakie się nagromadziły na głównych placach krajów eksportowych, obawiają się przy dotychczasowych wysokich cenach dalsze robić zakupy i ograniczają się o ile mogą. Przy tych warunkach dowozy krajowe słaby znajdują odbyt, a wszędzie prawie mniejsza lub większa nastąpiła obniżka cen. W Nowym-Yorku obniżyły się w ciągu tygodnia ceny wszystkich cereali, a pomimo téj obniżki dotąd zboże amerykańskie nie przedstawia Europie rachunku. Wedle ostatniéj depezy notowano za pszenicę loco dol. 1,41½, na grudzień dol. 1,44, na styczeń dol. 1,47¼ za buszel, w stosunku do dol. 1,43½ resp. dol. 1,46¼ i dol. 1,50 za buszel, za kukurydzę 68 cts. do 70 cts. za buszel, za mąkę dol. 5,25 do dol. 5,75 za blł. przed 8 dniami. Wywozy amerykańskie wynosiły w ostatnim tygodniu z portów atlantyckich do Anglii 116,500 kwr. w stosunku do 82,000 kwr., do kontynentu 30,000 kwr. w stosunku do 25,000 kwr., z Kalifornii do Anglii 125,000, w stosunku do 100,000 kw., razem 271,500 kwr. w stosunku do 207,000 kwr. pszenicy. Wywozy kukurydzy do Anglii wynosiły 56,500 kwr. w stosunku do 112,500 kwr., do kontynentu 25,000 kwr w stosunku do 25,000 kwr., razem 81,500 kwr. w stosunku do 137,500

kwr. w tygodniu poprzednim. Zapasy kontrolowane pszenicy i kukurydzy na głównych placach Stanów Zjednoczonych wynosiły:

29 paździer. 1881	21,200,000 b. pszenicy i 26,600,000 k. kuk.
23 paździer. 1881	20,750,000 b. pszenicy i 28,000,000 b. kuk.
31 paździer. 1880	19,100,000 b. pszenicy i 19,300,000 b. kuk.
1 listopada 1879	28,800,000 b. pszenicy i 11,600,000 b. kuk.

Na targach prowincjonalnych angielskich panowała na dobre gatunki pszenicy dość mocna tendencja przy niezmiennych cenach. Tylko na poślednie gatunki brak było chęci do kupna. Płynące ładunki lokowano tylko z trudnością przy obniżonych cenach. Na prowincjonalnych targach francuzkich dowozy były skromne, a mimo to sprzedający musieli ceny obniżyć. Na placach portowych spokojay panował interes. Na giełdzie terminowéj paryżkiéj obroty były małe przy nieco zmiennych notowaniach. W Belgii i Hollandyi panowało na pszenicę i żyto tylko słabe usposobienie. Nad Renem i w południowych Niemczech interes bardzo był ograniczony. W Austrii i Węgrzech kursa były zniżkowe i w ogóle tylko słaba panowała chęć do kupna. Na placach północno-niemieckich byli kupujący, oczekując zwiększonego zaofiarowania, wstrzemięźliwi w zakupnie.

Na naszym placu dowozy były słabe a ceny pozostały niemal bez zmiany.

Placono za 1000 kilogr.

Pszenicza tranzito	115—137 fun.	175—220 Mrk.
" krajowa pstra	123—128 "	195—210 "
" " " "	129—131 "	210—215 "
Pszenicza jasna	123—128 "	210—220 "
" " " "	129—137 "	220—225 "
Żyto tranzito	115—128 "	155—170 "
" krajowe	115—123 "	165—170 "
" " " "	128—130 "	170—175 "
Jęczmień ruski		130—150 "
" krajowy		140—155 "
Owieś ruski		130—145 "
" krajowy		145—155 "
Groch na paszę		140—160 "
" kuchenny		165—180 "
" Victoria		170—200 "
Rzepak grubo ziarnisty		235—245 "
Rzepik		215—240 "
Rydz (lnica)		200—210 "

W Hamburgu na okowitę nareszcie mocniejsze zapanowało usposobienie.

Placono za okowitę kartoflaną bez beczki 38½ mr., w beczkach tel quel 40½ mr. Za okowitę włącznie beczek kontraktowych:

na listopad	43¼	co odpowiada franko Alexan drowe po po-tręceniu wazel kich kosztów i wartości beczki za wia-dro 80 proc.	kop. 1,17
na listopad-grudzień	43¼		" 1,17
na grudzień-styczeń	43¼		" 1,17
na kwiecień-maj	42¾		" 1,15

przy kursie 220.

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rossyjskie banknoty	218.15	Mrk.
Pszenicza listopad	232.50	"
Pszenicza kwiecień maj	223.50	"
" New-York	1.42	"
Żyto loco	192.00	"
listopad	186.70	"
listopad-grudzień	180.50	"
kwiecień-maj	171.00	"
Olej rzepakowy, listopad grudzień	56.50	"
kwiecień-maj	57.40	"
Okowita loco	49.80	"
listopad	51.50	"
kwiecień-maj	51.70	"